

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
 VYCHADZAJÚ KAŽDÚ NEDEĽU NA 16 STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok — — — — 2 zl. — kr.
 Na pol roka — — — — 1 „ — „
 Na štvrt roka — — — — „ 60 „
 Jednotlivé číslo 4 kr.

Zodpovedný redaktor :

Dr. JOZEF JANDA.

*Redakcia a vydavateľstvo : Budapest,
 VIII. ker., Józsefkörút 35.*

sem sa majú posielat predplatky, jako i dopisy do novin, ohlášky a náhodné reklamácie. Cena jedneho 5 stĺpcového malého riadku je 10 kr. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Kapucinsky kostol vo Viedni.

Počiatok násilného anarchizmu.

O.1 tej doby, čo anarchisti vážnych mužov, štátnikov, najnovšie nevinnú kráľovnu našu Alžbetu zavraždili, ľud náš pýta sa, kto sú to tí anarchisti, čo chcú, aké ciele chcú hrozným svojim spôsobom previesť, od kedy jestvujú a majú-li budúcnosť svoju?

Stanislav Dunin Borkovský v jednom časopise nemeckom asi toto sdeľuje o počiatku násilného anarchizmu.

Hlava násilného anarchizmu je Rus, Michal Bakunin, ktorý v knihe svojej „Boh a štát“ tvrdí, že prach slobody povstaním, zbúrením prekročiť môžeme. Hrozné to prostriedky, keď ich anarchisti uskutočňujú. Jedine vyliatím nevinnnej krve prevedené byť môžu, ako to mnohé pády svedčia.

Zásadu chybnú a hriešnu Bakunina mnohí mladí anarchisti nasledovali, ktorí akožto synovia Kaina, za cieľ života svojho vyhlásili každú vážnosť, auktoritu opovrhnuť a opovrhnutím auktority započat dielo svoje: *sriadiť štát anarchistický*.

Bakunin narodil sa v Rusku 1814. od majúcich rodičov. Pre svoje agitovanie v Rakúsku a Nemecku r. 1849 od smrti bol omilostený a Rusku vydaný, kde najprv v Šlussenburgu bol zavretý, neskôr do Sibérie vyhnaný. Odtiaľto vyšol a cez Japán, Ameriku do Londýna prišiel, kde silou-mocou pracoval na povstaní polsko-ruskom. V r. 1864 do Talianskej prešiel.

V jednom liste svojom píše, že jediný cieľ jeho bol založenie jednej internacionalnej, socialistickej tajnej spoločnosti. Mazzini a Garibaldi, ktorí boli tiež náhľadu radikálneho, vážnosťou svojou podporovali snahy Bakunina, ktorý účinnosťou svojou priateľov získal v Švedsku, Norvigii, Dании, Anglii, Belgiume, Francúzsku, Španielsku, Taliansku, v Rusku a Poľsku.

Bakunin v Taliansku dva spolky založil, jeden ale už v krátkom čase sa rozšíril na prosbu De Gubernatisa.

Programm spolku anarchistického Malon uverejnil v časopise francúzskom, r. 1864-ho:

„To bola formula toho, z čoho neskôr anarchizmus sa vyvinul.“

Preto aj pohyb anarchistický r. 1870 v Taliansku nebol iba pokračovaním r. 1864 založeného spolku.

V Španielsku len v roku 1871 meno anarchie zostalo známe, z čoho vidno, že nie veľmi ľahko chytil Bakunin na lep ľudí, 12-torí by zásady jeho. ľudskej spoločnosti protivné boli prijali, čo nado všetko Bakunina mrzelo.

Bakunin zomrel bez toho, že by sa mu bolo podarilo sriadiť štát anarchistický. Ale ovocie jeho učenia bolo hrozné! V každej krajine našli sa bezbožní ľudia, ktorí spoločnosti ľudskej škodlivé zásady Bakunina rozširovali, našli sa ľudia, ktorí zásady jeho silou mocou uskutočniť sa namáhali, na toľko, že časopisy so dňa na deň niečo nového o pohybe anarchistov čitateľom svojim sdeľiť mohli.

Najmä bez viery a mravov vychovaní mladí robotníci a ľudia v spoločnosti bez každého povolania a práce sa hroziaci v spustlosti svojej zásady majstra svojego, Bakunina tým mienili do života uviesť, že v prvom rade representantov vlády zavraždili, aby na rúnoch terajšej spoločnosti štát svoj anarchistický vybudovali, nehľadiac na to, že nevinnú krv vylievajú.

Celé pokolenie ľudske sa zhrozilo, keď z Genfa ten smutný chýr po celom svete sa rozniesol, že jeden anarchista kráľovnu našu, ktorej celý život nevinnosť a láska k bližnému najmä k chudobe, nielen poddaným ale celému vzdelanému svetu známa bola, zavraždil.

Národy zhrozily sa nad pádom týmto ukrutným započaly o prostriedkoch rozmýšľať, ako by bolo možno, anarchiu zničiť, aby spoločnosť ľudská od prevratu zachránená bola.

Na kongressoch uzavreli, že prísne treba trestať všetkých tých, o ktorých polícia sa dozvie, že s anarchiou súhlasia, zásady anarchie rozširujú, alebo v potyku sa so spolkami, ktoré na vybudovania štátu anarchistického pracujú.

Spomenula sa medzi inými prostriedkami aj výchova v duchu náboženstva a mravnosti.

Dľa našej mienky *nábožná výchova* je jediným prostriedkom, ktorý v slave bude anarchiu zničiť.

Dieťa a človek v duchu nábožnom vychovaný za majiteľa jediného sveta, a preto všetkých majetkov pozemských Stvoriteľa a Boha svojego uznáva.

Preto kráľovia a pánovia zeme vládu nemajú ani od seba, ani od ľudu, ale jedine od Boha, ako aj apoštol učí: „každá vláda od Boha.“

Keď takéto hlavné zásady do srdca zaštepene budú, vtedy každý jeden človek, buď to bohatý, buď to chudobný, na zdokonalení štátu dľa svojej sily a moci pracovať bude.

Nie je v stave anarchia rovnoprávnosť, lepšie povedano, rovnorozdelenie majetkov uskutočniť. To je chimera, nemožnosť.

Evanjelium už 1899 rokov hlása: vždy budete mať chudobných! Bohatí, podporujte chudobu, veď písano je: blahoslavení sú milosrdní!

Predmiersky.

POLITICKÉ CHÝRY.

Už sa začalo. Jeho veľčenstvo prijal zadakovanie jásberinského hlavného župana Gejzu Almásyho. Teraz by už mali jeho nasledovať: Szalavszky, Kürthy, Tóók atď., ktorí tak veľa slúžili ubohému a či nebohému pánu Bánffymu. V Trenčíne, jako povesť znie, mladý statkár Osztrouczky (dvaja sú, nevieme, ktorý z nich) má byť vymenovaný za hl. župana. U Szolnoku veľmi pekne privítali nového hl. župana Lippicha, ktorý sľúbil, že láskavosť, právo a pravda ho budú viesť v úradovaní.

Nová voľba bude v magyarsékejskom volebnom okrese, ktorý sa uprázdnil následkom zvolenia Goldyša na srbského biskupa. Už sa tam kortešuje ukrutne. Ministerského úradníka Rumuna dra Viktora Kupsu zo stredy podporujú čo liberálneho kandidáta.

Ľudové shromaždenie v svätodušný pondelok, čili 22. mája v Solymári (belohradská stolica) vydržiavane utešeno vypadlo. Pod Bánffym nevypadlo dobre každé ľudové shromaždenie. Ale však každý

pozná, jaké vladárenie panovalo pod Bánffym. Széll nevie priateľom našim, ale aspoň statočnejší duch v je pod ním vo verejnom živote. V Solymári sa ukázalo a dokázalo, že ľud je neohrozene oduševnený za ľudovú stranu, ktorá za zásady Krista bojuje. Toto ľudové shromaždenie bolo počiatkom takej reťaze dihej, ktorej každé jedno ohnivo je jedno ľudové shromaždenie. Na železničnom nádraží privítal a pozdravil ľudových bojovníkov starec farár Glaser. Vyše 2000 ľudí tam bolo prítomné. Shromaždenie zahájil predseda Rakovszky. O volebnom páve a politických zákonoch rečnil Št. Auer. O vinohradoch veľmi praktične rečnil dr. Fraňo Robiček. Na konci po druhej reči Rakovszkého zas sa ohlásil starec farár Glaser. Poriadok bol príkladný.

Herský voličia. Obyvatelia obce Mahomfy hersky sa zadržali. Mahomfa leží v dolnolendvajskej volebnom okrese, kde s väčšinou 1000 hlasov bol zifazil nebohý ľudák Andrej Marsovszky, lenže po jednom roku pod rozličnými zádrapkami zničený bol jeho mandát, a zvolený bol žid Pavei Mandel. Utešená bola táto voľba liberálnym spôsobom prevedená. Teraz sa usniesli občania v Mahomfe bydliači, že pri voľbe odterajška ani krajiara neprijmu ani na furmanku, ani na potravu, ba oni budú považovať za hosťa ľudáka kandidáta. Utešený je príklad tejto obci v tej dobe, v ktorej sa v zákone dovoľuje napájanie a krmenie voličov. Príklad týchto herských voličov nasledovali aj obce Sepetke a Domeföde, nádej máme, že aj na horniakoch sa najdu tak šlachetne smýšľajúce obce. Zatiaľ voličia kupujú do vrecka kandidátov, zatiaľ ani reč nemôže byť o čistých voľbách, po ktorých všetci velactene smýšľajúci občania tak veľmi tužia. Drahi voličia, nasledujte teno utešený príklad.

Medzinárodná porada v Hage v záležitosti pokoja držaná pod predsedom Staalom, tedy Rusom, — nevieme — či bude mať aký výsledok, alebo nie. Veľa neočakávame od nej. Že i odterajška budú vojny, to je istá vec. — Tri odbory sú vyslané. Jeden sa má zaoberať zmenšením výdavkov vojenských; druhý má pojednávať ustanovenie vojenských zákonov; tretí ale súdnickej správe prostredníctvom medzi krajinami má cestu pripraviť. Na porade 20. mája držanej zvlášte cár bol zvelebovaný, čo navrhovateľ tejto porady medzinárodnej v záležitosti všobecného pokoja.

Nemecké ľavičiacstvo v Rakúsku vydalo spoločný program proti rakúskym Slovanom namerený, aby tým lepšie mohlo brániť práva nemeckej reči a nemeckého obyvateľstva. V tom programe nežiadajú, aby nemecká reč bola štátna, lež len to aby ona bola prostrednícká, a vyššia vrchnosť výlučne len nemecky musí mluviť a písať. Rakúsko nesmie sa takto menovať: „Na sneme zastúpené

kráľovstvá a krajiny, lež len: „Rakúsko“. Vyjmúc čisto nemecké: Rakúsy, Salzburg, Voralberg, ostatná časť Rakúska nech sa rozdelí dľa reči. Žiada sa vynechanie § 14. — Toto sú len všeobecné žiadosti nemeckého Javičactva; potom nasledujú zvláštne žiadosti.

Zo 27 členov pozostávajúci autonomický odbor už aj podrobne prepracoval a pojednával zpravu z 9 členov pozostávajúceho odboru. Uhodnovenú zpravu 25. mája predostrel dr. Julo Hoványi odboru zo 27 členov pozostávajúcemu.

Rozpočet Budúceho roku, jako noviny píšu, už sa bude v korunách rátať.

Uznanie katolickej viery v Číne. Cisár v Číne nariadenie vydal, v smysle ktorého uznal katolíckú vieru v Číne (v celej krajine,) missionarom ale doprial hodnosť úradníckú. Uznávaný je aj protektorát Francúzska a so všetkými výhodami.

Srbská cirkev. 20-ho mája bol cirkevný snem v Karloci, ktorý zatratil, zazlieval jednanie Zmejanoviča proti Brankovičovi namerené. Zmejanovič osobne šiel k patriarchovi Brankovičovi a ho odprosil; potom okolnostne opísal a rozložil, ktorí kardináli ho nadbudili k tomu, aby proti nemu tak vystúpil. Sľúbil, že sa bude usilovať napraviť dľa možnosti svoju chybu. Že Zmejanovič tak vystúpil proti Brankovičovi, vo veľkej miere bol tomu na príčine dr. R a d i č, podpredseda veršeckého biskupského konsistoriumu. Zmejanovič telegrafične mu kázal zadakovať, čo on aj učinil.

Krajinský snem.

Snemovňa vyslancov.

18. mája. Bola volba v snemovni krajinských vyslancov. Za podpredsedov sú zvolení: A. Talian a G. Daniel; za zápisníkov: J. Dedovič, K. Esterházy, J. Hock, Fr. Major, L. Nyegsr, A. Molnár, B. Percel, S. Tóth Na konci zasadnutia interpeloval G. Ugron v malichej záležitosti. Na návrh Szélla uzavrelo sa, že najbližšie zasadnutie bude 2 júna.

Listy Adiny.

Štyriatridsiaty list.

Drahý môj Otče!

Ježiš tedy už druhý raz stál pred Pilátom, ktorý videl, že nespravedlivo žiadajú židia smrť Ježiša. Aj to vedel, že naňho budú žalovať u cisára, jestli neodsúdi Ježiša. To mu ale hrozné prichádzalo, aby on odsúdil nevinného človeka. Ježiš sedel na schodoch tronu. Ján si k nemu sadol, sňal mu trňovú korunu a umyl mu čelo. Pilát vydal rozkaz, aby Barabbás na slobodu bol

pustený, potom ale sa vrátil k Ježišovi; konečne prehovoril: Si-li naozaj Bohom, nemáš sa čo báť týchto krvožijnivých ľudí, ktorí tak dychtia za tvojou krvou. Si-li ale buričom a závratníkom, zaslúžiš smrť. Ja ti nemôžem pomôcť. Vojsko moje je v Gaze a Jerichove, tu mám len 300 vojakov, kdežto židov je vyše pol miliona. Keď ta prepustím, zničia moje vojsko; povedz mi otvoreno, či si ty synom Jupitera? — Ježiš mlčal; miestodržiteľ ale nahnevano odpovedal: Prečo mi neodpovedáš? Či nevieš, že mám moc teba čo zločince nechať ukrižovať, alebo kebych i pri nebezpečenstve chcel, prepustiť ta?

Ježiš hore pozrel a pokojne povedal: Nemal bys moce nado mnou, keby ti zhora nebola daná. Preto väčší hriech má ten, kto ma tebe odovzdal. — Pilát si zakryl rukama tvár a hore-dolu chodil. Kajfáš ho ale nezdvorile okríkol: Keď tohoto prepustiš, nie si priateľom cisára. Všetek ľud ho obviňuje, že kráľom chce byť, a veď len jedného cisára Tiberiusa máme, ktorého poslúchame. Prepust' toho buriča, máš-li smelosti, vtedy ale ani jeden halier nedám za tvoju hlavu. — Pilát sa ako krv červeným stal. Ježiša vyviedol pod bránu, reknúc: Ejhľa, tu je váš kráľ! Čo chcete, abych mu spravil? Či on ukazuje dačo takého, aby sa ho človek bál? — My nemáme kráľa, lež len cisára! Nech žije Tiberius! Smrť na toho nazarethského! Ukrižuj toho falošného proroka! — Tak kričala podplatená zgerba. Pilát sa triasol od strachu, že nevinného musí odsúdiť; nevedel, čo si má počať. Prečo ma nútite, abych tohoto nevinného ukrižovať nechal, čo zlého urobil? — pýtal sa židov. — Ukrižuj ho, ukrižuj ho! — Potrescem a prepustiš ho! — Ku svojej záhube ho môžeš prepustiť — zvolal Kajfáš. Lebo ty, alebo on musí dnes o život prísť. Krv musí tiecť, aby sa ľud uspokojil. — Po týchto slovách Kajfáša, hrozný vresk a krik sa ztrhol, ktorý sa nedal utíšiť. Čo keď videl Pilát, nechal si vody doniesť, a pred celým zástupom ľudu si ruky umyl, reknúc: Ja som nevinný od krve tohoto spravdivého! Vidzte vy, židia a hl. kňazi! — Ľud ale volal: Krv jeho na nás i na naše dietky! — Staň sa! odvetil Pilát smutným hlasom. Vezmite a ukrižujte ho; nie mňa, lež vás súd jeho Boh za to, čo sa dnes stalo. Potom sa obrátil k Ježišovi a riekol: Cítim, že som nevinný; vidíš, že ti nemôžem pomôcť. Viem, že mi odpustiš; lebo na tebe to vidím, že ti smrť nemôže byť taká hrozná. — Ježiš mu nedal odpovede. — Nechám ho ukrižovať — povedal Pilát jednému dôstojníkovi — ako to nakladá rímsky zákon pri ľuďoch na smrť odsúdených. — Čiň, ako zákon káže, — znela chúlživá odpoveď. Pilát odišiel. Všetci sa vrhli na Ježiša. Kajfáš ho kázal vojakom vyviešť do zovnútornej obecnej siene, kde ho ubičovali. Potom zas robili z neho posmech. Ježiš to božskou trpezlivosťou znášal. Už nielen Emilius, ale aj Ján odišiel od neho. Amos ale tam zostal zo zvedavosti a aby naklonil kňazov, že by ho ne-usmrtili. — Dobrý rabin — povedal Ježiš — nechaj ich robiť so mnou, čo chcú. Otec ma odovzdal do ich rúk, ale nie pre mňa! Môžem svoj život obetovať, alebo zachovať, ako chcem. — Oh drahý majstre, zvolal Amos, prečo sa nechceš oslobodiť; prečo trpíš toto, keď v tvojej moci je všetko? — Kebych ja nezomrel, vy všetci by ste boli obetou smrti, musím vyhoveť písmu: Ako beránok bol vedený do jatky.

Amos sa nemohol ďalej shovárať s Ježišom, ktorého zgerba vyvliekla na príkru ulicu na Kalvariú vedúcu, kde Rimania usmrťujú zločincov. Pri bráne obstal stotník Ježiša. Amos vždy bol blízko k Ježišovi. Pri ceste pod jedným fikovým stromom zazrel Amos

mrtvolu — Judáša. Strašne vyzeral. Jedna čiastka pásu na strome visela, druhá ale na jeho hrdele bola omotaná. Tento pás sa roztrhol pod ťarchou jeho tela, ktoré sa rozpučilo, keď na zem padlo, a jeho črevá už boly psami zedené. Emilius kázal tú mrtvolu odstrániť. — Jestli všetci zalobníci Ježiša tak obídu, ako tento, čudno to bude vyzerat v Jeruzaleme. Božia ruka tuším potvrdzuje, že je Ježiš prorokom Najvyššieho. Už sa aj cez bránu prešlo. Z jedného dvoru odovzdali stotníkovi ťažký cyprový kríž; v tomže dvore ešte aj viac krížov bolo v zásobe. A naozaj ešte dva vyniesli pre dvoch zbojnikov súdruhov Barabbáša. Barabbáš pomáhal položiť ten ťažký kríž na pleco Ježiša. Keď ľud za bránou bol, celý Jeruzalem vedel, že Pilát odovzdal židom Ježiša k ukrižovaniu. Kto ho len poznal, každý bežal na Kalvariú, lebo Kajfáš sľúbil, že sa priverzencom Ježiša nič nestane, jestli sa Ježiš do jeho rúk dostane. Matka Ježiša Maria, moja tetka Maria, Marta, Lazar a Maria, Ján, Peter, Tomáš a viac známych z Galilee šlo na Kalvariú. Hrozná sila ľudu tam bola. Horko-ťažko podarilo sa nám prepchať tak, že sme pri Ježišovi kráčali. Keď sme na vrch vyšli, Ježiš padol pod krížom. — Zomrel, zvolali tí, ktorí najbližšie boli k nemu. Lenže po chvíli sa sobral a povedal matke: Neplač! Lež pamätaj na to, že som často spomínal túto hodinu, a ver! Meč preniká tvoje srdce, lenže od môjho Otca on pochádza. Moja hodina prišla! — Barabbáš, ktorý stál na čele ľudu, zas vložil kríž na Ježiša a kázal ďalej ísť. Lenže čo chvíľa znovu klesol Ježiš. Do času nevedeli, čo si majú počať. Tak židia, ako i pohani za potupnú vec považovali miesto zločince niesť kríž. Barabbáš zdvihol Ježiša a bičovaf ho začal, aby ďalej niesol kríž. Lenže sotva tri kroky vládol Ježiš spraviť. Tu spatrili cyrenejského Šimona, kupca zo syrskej Fenície v Jeruzaleme bydliačeho, ktorého obidvaja synovia, Rufus a Alexander, všetko predali, čo mali, a nasledovali Ježiša, a na ktorého sa hneval Kajfáš, a preto povedal stotníkovi, aby ho prinitil kríž niesť. Keď ho s mulice strhli, myslel si, že ho ukrižovať chcú, keď ale zazrel Ježiša tak utrápeného, medzi slzami zvolal: Nemysli si, majstre, že tvoju smrť žiadam s tým, že tvoj kríž nesiem. Presvedčený som, žeš syn Boží. — No nevolali sme ťa sem, abys reptal, chyt kríž a napreduj! — Šimon chytil a niesol ho za Ježišom. — Ach Drahý Otče, však sme len na hroznú miesto prišli teraz. Ľudské kosti tu ležia nezakopané. Na vrchu bolo postavené päť krížov. Na jednom bol jeden zločinec pribitý, od predešlého dňa sa trápil. Na samom vrchu kázal postaviť stotník tri kríže. Kríž Ježiša bol najväčší. Štyria vojaci z Parthie chytili, vyzliekli na kríž hodili jedného edomitského zbojníka Ischmerai. Šesť chlapov bolo potrebné, aby mu ruky mohli pribiť. Zubami škripal od bolesti. Keď mu cez nohy prerazili klinec, bedákal a zlorečil. Potom chytili toho druhého lotra Omri rečeného. Tento o veľa tiehší bol. To bol syn jedného bohatého občana v Jerichove, lenže márnoutratosťou o všetko prišiel a k Barabbášovi sa pripojil. Pri Jordane slyšal Ježiša slovo Božie hlásať, aj sa shováral s ním. Katom povedal: Nemusíte vydať svoju silu; bez strachu ja zomrem. Prestúpil som zákon, ochotný som zasluženému trestu sa podrobiť. Potom ľahol na kríž, vystrel ruky. Pri prebití rúk a nôh klinecami ani hlasu nevydal, lež sa len na Ježiša díval. Keď na utrápeného Ježiša prišiel rad, šedivý stotník mu povedal:

Ja nič nenachádzam na tebe, prečo bys nenávisť ľudi zaslužil, ba skorej si hoden lásky; ja ale musím plniť svoju povinnosť, snáď mi odpustiš. — Ježiš kývol

hlavou, že hej. Tomu starému stotníkovi ale slzy vypadly, a povedal: Pilát by nebol trpel túto nespravedlivosť, keby tu bol mal aspoň dva zástupy vojska. Lenže bez vojska musel vyhoveť násiliu židov. — Ježiš nič nepovedal na to. Dvaja kati ho vyzviekli, aby ho na kríž pribili. — Drahý Otče, už som taká ustatá, že nemôžem ti viac písať. V najbližšom liste ti opíšem ukrižovanie Ježiša, s ktorým aj našu v ňom skladanú nádej ukrižovali.

Tvoja verná dcéra

Adina.

Veľmi vážne riadky.

Úctive vás prosíme, ct. čitatelia, opýtajte sa na obecnom dome:

1. V ktorý deň príde do obce popisujúca komisia, aby previedla popis?

2. Jestli by ale už po popise bolo, či bol deň popisu aspoň 8 dňami predtým vybubnovaný alebo iným spôsobom uverejnený?

Či bolo v deň popisu vyhlásené — ako to pod č. 33.000 6. apr. toho roku vydané min. nariadenie nakladá — koľká je v jednotlivých obciach urbárska štvrť, a koľká je najmenšia daň od urbárskej štvrte, lebo kto toľkú pozemkovú daň platí, koľká sa platí od najplnšej urbárskej štvrte, ten má hlas.

Jestli by v najmenšej miere odanenej urbárskej štvrte vyhlásená daň väčšia bola, nežli tá veľkosť dane, na základe ktorej dakto v r. 1894 dostal sa do menoslovu voličov, čili jestli by teraz nechceli dakoho do menoslovu voličov vpísať preto, že len toľkú daň platí, koľkú platil v r. 1894, treba behom 8 dňov proti daňovému kľúču — prosba je bez kolka — ponos zadať u patričného sústredného výboru.

Jestli by ho odpoveď neuspokojila, behom 8 dňov o doručení odpovede treba appellovať na ministra vnútra, lenže appellácia sa musí zadať u predsedy sústredného výboru.

Kto by sa v týchto veciach nevyznal, tomu ľudová pisáreň vďačne konať bude službu, len treba odpísať, koľkú daň platil v r. 1894., na základe ktorej bol vpísaný do menoslovu voličov, a koľká je urbárska štvrť, ako aj od nej platí sa majúca daň vybubnovaná? alebo ináč uverejnená summa dane? Koľká je tá najväčšia urbárska štvrť v slovenských stoliciach, to sme uverejnili v čísle Krestana, ktoré vyšlo 30. apríla.

V Budapešti, 10. mája r. 1899.

Sústredná pisáreň ľudovej strany.

(Bpešť, VIII. Józsefk. 35.)

Sviatok Najsv. Trojice.

I. Boh Otec.

Keď po dlhotrvanlivej páčivej suchote zrazu sa pustí tichý úrodný dáždik a ovlaží rozpukanú tvrdú zem, občerství zomdleté byliny a kvietky, komu by napadlo, keď je pri

zdravom rozume, kľaknúť si v dáždi, ruky sopiať a ďakovať za ten dáždik oblakom? Nie sú to oblaky, čo nám dávajú dážď, ačkoľvek z nich prší, ale Pán Boh, Stvoriteľ oblakov. Oblaky nemajú sami od seba dážď, ale od Pána Boha; slnce nemá samo od seba svetlo, ale od Pána Boha; oheň má svoju horúčosť od Pána Boha; hviezdy svoju žiaru; zora, dúha svoju krásu; kvet svoje farby; zlato svoj lesk; *človek svoj rozum, vôľu, silu, zdravie; anjel svoju vznešenosť, tí všetci to, čo majú, nemajú to sami od seba*, ale od Stvoriteľa svojho, a Pán Boh im to všetko môže odobrať, kedy a ako chce. Pán Boh, Boh Otec, je žriedlo, prameň a pôvod všetkého, čo žije a čo jestvuje. On sám nemá od nikoho pôvod a prameň života. On od nikoho nedostal svoju večnosť, svoju všemohúcnosť, vševedúcnosť, svoju všadeprítomnosť, svoje dokonálosti. On má svoju bytnosť *sám od seba*. A to mu nikto vziať nemôže. Keď kráľovi vezme niekto korunu, vojakov, zlato, poddaných, zostane žobrákom; keďby Pánu Bohu vzal niekto nebo a zem, slnce, hviezdy, anjelov a ľudí, keby to všetko odpadlo od neho, nezostal by chudobným, i eotom by bol tak bohatý, mocný, slávny, jako je včil; lebo On má sám od seba svoju moc a slávu. Boh Otec, Stvoriteľ všetkých vecí je od nikoho neni učiněný, neni stvorený, ani splodený, ani nepochádza od nikoho. On sám ale nad priepasťou ničoty v ruke svojej drží anjelov a ľudí, nebo a zem, svet celý; a netreba by ma bolo, len pustíš nás z ruky svojej, a slnce zhasne, hviezdy spadnú s neba, anjeli vyhasnú, ľudia zahynú.

II. Boh Syn.

Jedna z najväčších urážok, ktorými spotupil národ židovský Ježiša Krista, bola, keď po zázračnom rozmnožení päť chlebov medzi päťtisíc mužov (okrem žien a detí a týchto bolo najmenej desaťtisíc) rozradostnený ľud chcel Ježiša si *vyvoliť za kráľa*, vtedy už zamýšľali Pána Krista s víťazoslávou doviešť do Jeruzalema, posadiť ho na tron Dávidov a vyhnať Rimanov. Mysleli si, že keď budú mať takého kráľa, čo vládze chlieb mncžiť, že potom nemusia siať, orať, mlátiť, piecť, že v kráľovstve takého kráľa, čo vie i nemoce bez apatěky liečiť a mrtvých kriesiť, nebude žiadnej biedy a všetky trony a kráľovstva na celom svete že sa zručia pred slávou tohoto židovského kráľa. Toto bolo jedno z najväčších urážok proti Pánu Kristu, a Pán Kristus *rozžialený a zarmútený* nad tým *skryl sa* a zmizol im z pred očí. Prečo? — To asi tak vypadalo, ako keby mravci v kopci svojom vy-

zvali kráľa Franc Jozefa, aby prišiel medzi nich, stal sa mravcom, a kráľom u nich, nie vo Viedni a v Budapešti. Alebo keby v otrhanej biednej dedine sediaci vyvolili si za richtára cisára nejakého. Či by to bolo vyznačenie a nie zpotupenie? — Ježiš Kristus ačkoľvek bol človek, narodil sa, žil a umrel, jako človek, bol kráľ nad anjelmi a ľuďmi, nad nebom a zemou, bol opravdivý Boh, jednorodzený Syn Otca večného; chudobný jako človek, pán neba a zeme jako Boh; tak ponížený, slabý, opovržený, utrápený väčšími ešte, ako my, ale spolu tak všemohúci, vševedúci, večný, všadeprítomný jako Boh Otec a Duch svätý. Ježiš Kristus bol a je druhá Božská Osoba Najsvät. Trojice, jednej bytnosti s Otcem a Duchom svätým, jako Boh *nie menší, nie slabší, ním mladší od Otca*; podľa človečstva svojho náe ľuďom síce podobný, ku ktorému sa ale my tak *máme modliť jako k Otcu* a k Duchu svätému, v ktorého máme *tak veriť a dôverovať jako v Boha Otca*, ktorého tak máme *oslavovať jako Otca a Duchu svätého*.*)

Do jednej v horách schovanej dedinky prišiel a osadil sa tam raz jeden námorník, plavec, ktorý na loďach prešiel po celom svete, po všetkých morách a oceánoch; precestoval púšte v Afrike, pohoria nebetyčné Himalaja v Indii, navštívil Chinu, Ameriku a ľadové krajiny severnej točny. S akým úžasom počúvali ho tí dedinčania, ktorí nikdy neboli von zo svojich hôr a dolín, keď im vyprával o divoch svetových, ktoré videl na vlastné oči!

Každá dokonálosť Božia, ku pr. večnosť, všemohúcnosť, múdrosť, milosrdenstvo, spravdivosť... je krajina nesmierna, ktorá sa nedá precestovať, je more bez dna a brehov, je svet nepochopiteľných, úžasných divov a krás. Kto to videl, kto to zkusil, kto to precestoval, kto to preskúmal a pochopil? „*O hĺbokosť bohatstva, múdrosti a vedomosti Božej! Jak nepochopiteľné sú súdy jeho, a jak nevyzpytatelné cesty jeho! Ved kto-že poznal myseľ Pánovu? Alebo kto-že bol radcom jeho?*“ Rim. 11, 33. Tento radca Otca večného, Stvoriteľa, pri stvorení sveta; ten, ktorý preskúmal a poznal tajemstvá Božstva, je jednorodzený Syn Boží, Slovo Otca, Múdrosť Otca, odblesk a žiara slávy Jeho. Tento Syn Boží stal sa človekom, prišiel z ďalekej krajiny večnosti k nám na

*) „Veríte v Boha aj vo mňa verte.“ Ján 14,1. „Toto je život večný, aby poznali Teba jediného praveho Boha a toho, ktorého si poslal na svet Syna svojho.“ Ján 17,8. „Kto mňa vidí, vidí i Otca. Neveríte, že ja v Otcovi a Otec vo mne jest?“ Ján 15,9. „Otec nikoho nesúdi, ale všetek súd odovzdal Synovi, aby, jako oslavujú Otca, rovne tak oslavovali i Syna.“

zem, a vyprávaj nám, čo videl u Otca a počul od Otca. Odkryl nám tajomstvá Božie. „Už vás nebudem zvať sluhami, ale bratmi, lebo čokoľvek počul som od Otca, oznámil som vám.“ Ján 15, 15. „Moje učenie nenie moje, ale toho, ktorý ma poslal, Otca.“

III. Boh Duch svätý.

Keď niekto spácha veľkú krádež, alebo zabije človeka, a potom by si začal umývať ruky v potoku, či by si tú škvrnu hriechov mohol smyť vodou so svojich rúk? Zaiste nie, a čo by si i do krve drhol ruky a umýval. A keby niekto bol obmedzeného rozumu, nemotorný a blbý, ťažko by chápal a nič sa naučiť nevládal, či by si ten zpomohol a stal by sa múdrom, vtipným, rozumným, keby sa olejom natrel? Zaiste nie, a čo by sa akokoľvek natieral a v oleji kúpil. Podľa učenia katolíckej cirkve ale veríme, že, keby niekto akokoľvek hriechy spáchal, voda pri svätom krste umyje dušu jeho od všetkých vín a hriechov, tak že i starý človek (pohan alebo žid) keď hodne prijme sviatosť krstu, stane sa čistým ako anjel, a že, keby po krste nielen dieťa, ale i starý pohan hneď umrel, že by rovno do neba prijatý bol. Lebo tá voda pri krste zaháša i oheň pekla i očistca (keď dobre pripravený niekto sa dá krstiť), i vinu i tresty obmýva a nivočí. A podľa učenia katolíckej viery veríme, že keď biskup pri birmovaní olejom pomáže čelo birmovanca, v tom okamžení dar múdrosti, rozumu, vedomostí, sily, bázne Božej vlieva Duch svätý do duše birmovanca. Keď umierajúceho kňaz pomáže olejom, v tom okamžení, ako sa ho olej dotkne, zostane ten nemocný tichý a trpezlivý, čo by predtým akokoľvek bol sa hádzal, hrešil a kričal v boľastach, a pokojne a radostne umre, čo by predtým akokoľvek zúfalstvu sa bol oddával. Ako ten olej ačkoľvek nenie z apatény a nemá v sebe liečivé látky, dá i zdravie nemocnému, jastli mu je to k spaseniu potrebné. — Keď by kňaz katolícky pri sv. Omši o pozdvihovaní obrátil sa proti nebu a povedal by: nech ešte jedno slnko zasvieti na nebi, a skutočne na slovo jeho by zrazu tam zablíslo druhé jasnejšie ešte slnko než terazšie; keby mrtvého človeka pri pohrebe doniesli ku sv. Omši k oltáru, a kňaz by o pozdvihovaní obrátil sa k rakvi a zavolať by mrtvému: vstaň, a ten i skutočne by ožil na to slovo a vstal: predsa by to neboly také divy a zázraky, ako skutočne každý kňaz katolícky koná na pozdvihovanie pri sv. Omši. Ten kňaz sám pre seba môže byť nevedomý a i sprostý, môže byť hriešny a bezbožného života, možno

že raz bude v pekle horeť medzi zatratenými: keď ale čo len potichu vysloví nad chlebom pri sv. Omši slová premenenia, v tom okamžení nebo sa otvára a Syn Boží s tronu Božieho zostupuje do rúk kňaza toho ako Boh a človek, s Telom a Krvou svojou, s Božstvom a človečenstvom svojim.

Kto to vykonáva tie divy? Boh Duch svätý, tretia Božská Osoba najsv. Trojice, pravý Boh s Otcom i Synom, ktorý pochádza od Otca i od Syna rovnako od večnosti. Tento Duch svätý dáva vode krstnej tú silu, že očisťuje od hriechov; dáva oleju pri birmovaní a poslednom pomazaní silu, že dušu osvecuje, posilňuje, posväcuje. Tento Duch svätý, ktorý sa vznášal nad vodami pri stvorení sveta, vznáša sa nad vodou krstnou. A tak ako sa vznášal nad Panenkou Mariou pri zvestovaní Gabriela a zastienil ju, tak sa vznáša nad kňazom pri sv. Omši, zastieňuje ho oblakom moci svojej, že slovom svojim môže premeniť chlieb na víno, svoláť na zem slnce spravodlivosti, Syna Božieho, s tronu nebeského; a že pri sv. spovedi môže mrtvému hriešnikovi život nový vliať do duše, vyvolať ho z hrobu hriechov, rozlámať mu putá, vyviešť ho zo žalára pekelného a otvoríť mu bránu neba. Duch svätý posväcuje nás skrze milosť posväčujúcu, ktorú vo svätých Sviatosťach do nás vlieva.

Diabol sa zjavil v podobe jedovatého, úlisného hada, plaziaceho sa v prachu zemskom. Duch svätý zjavil sa v podobe čistotnej, nad zemou sa vznášajúcej, tichej holubice. Zjavil sa v podobe ohňa, ktorý len suché nie hnilé drevo môže zapáliť; ktorý oheň tvrdé, studené, hrdzavé, ťažké železo môže rozhorúčiť, obmäkčiť, prežiarit, rozohniť. Zjavil sa v podobe víchru, ktorý bahná vysúša a svetom otriasa. Tie bahná, ktoré Duch svätý vysúša vo svete, sú bahná pohanstva, medloslužby, kacírstva, nevera, frajmaurerstvo, nevšímavosť náboženská, sú bahná smilstva a cudzoložstva, lakomstva a mammony, pýchy, nevšímavosti a lenivosti vo viere, sú bahná komodity a rozkošníctva, nádhery a poklonkovania sa u kňazov, studenosť a netečnosť, necitnosť a lenivosť, zátvrdivosť a zaťatosť u veriacich.

Hieronymus.

Krestania!

kupujte len u krestanov!

Žiadame všeobecné tajné hlasovacie právo!

BESIEDNICA
Čo môže pretrdeť jedna rodina.

(Dokončenie)

Tieto slová s takým vnútorným žiaľom vyriekol, že Miško užasnul a so súcitom sa pýtal:

„Čo ti je, priateľu? Snáď len nezomrela Terezka?“

„To priam nie, ale tebe, Miško, sa chcem vyžalovať však si ty dobrý priateľ mojej rodiny. Ty vieš, že som ja vždy statočne pracoval a o mojich sa staral. Teraz je ale všetkému koniec. Nemôžem ani groša vyrobiť. Terezka, moja dobrá ženička, už dva dni nič nejedla; Janko tiež hladom zomiera, a malá Mariška snáď už i skonala pre nedostatok lekárskej pomoci. Zárobok není žiadon a žobrať sa hanbím. Všetko som už predal, táto kára je mojím posledným ímaním. Tú chcem včul predať. Len aby sa kupec našiel, aby som mohol čím skôr chleba priniesť hladujúcim.“

„Ešte vždy bývaš v Úzkej-ulici? Jestli ti budem môcť pomoc poskytnúť, pomôžem ti, riekol Miško a odišiel.

Dražba sa započala; nezadlho prišiel rad i na káru, ktorú za 25 frankov kúpily a hneď aj vyplátily dve šlachetné slečinky. Potom požiadaly nádeníka, aby bol tak láskavý im tú káru domov zaviesť, však i jejich cesta vedie do Úzkej-ulice. Nádeník ochotne vyhovel jejich žiadosti. Smutno nasledoval s károu tie slečinky; fažko mu padlo niekedy vlastnú káru, včul jako cudzú pred sebou tísnuť, no povedomie, že chlieb, ktorý kúpi za obdržané peniaze utíši hlad jeho milých hladujúcich uspokojilo ho. Cestou nakúpily slečinky rozličné potraviny, chlieb, múku, zemiaky a drevo a všetko naložily na káru; takto prišli pred bydlisko chudobnej rodiny. Tu nádenník s poníženou prosbou sa obrátil na slečinky, aby mu dovolily na okamih dnu voisť. Keď obdržal dovolenie otvoril dvere a vkročil dnu; slečinky šly za ním.

Ztriasly sa slečinky keď vkročily dnu. Zjav pred jejich očima bol do zúfania. Mladá žena, ktorá bola pri kolíske chorého dieťaťa sedela, bez povedomia ležala na kameni, jej tvár bola bladá, oči zatvorené, rty zosinulé, hlava klesla, slovom bola ako mrtvola. Pri nej stál Janko, zúfale pozeral na ňu a práve v tom okamžiku, keď slečinky vkročily, bolo čuť jeho hlas:

„Mamičko, ja som veľmi hladný, daj mi chlebička.“

Otec rodiny bez toho, že by bol prítomnosť slečiniiek zbadal vykrikol: „Terezka, milá žena, — je to možno, oh! chuderka zomrela od hladu.“ Potom zo zúfalstva schytil na stole ležiaci nôž a chcel

svoje nešťastné srdce prebodnúť. Ale Anička vza'la mu z ruky vražedelný nástroj. „Vaša manželka ešte nezomrela, skríkla. Bežte do najbližšej hospody pre trochu vína.“ Otec rýchlo odišiel.

Včul Anička opatrovať počala chudobnú nádeníčku, ako vlastnú sestru. Vyňala z vaku pomaranč, jeho štavu vytlačila do úst zamdlenej, jej ruky drhla so svojíma rukama. Adelka medzitým sa bavila s malým Jankom. Doniesla z káry chlieb, odkrojila a dala mu. Konečne ubohá žena prebrala sa z mdloby, a keď manžel priniesol víno, to ju tak potúžilo, že úplne ku sebe prišla. Radosť manželov bola nevysloviteľná. Medzi slzami obejmali sa a od veľkého dojatia nemohli ani slova preriecť. Až potom byly v stave srdečne poďakovať sa svojim veľkým dobrodinikám za jejich milosrdenstvo. Anička potom riekla ku ním:

„Dobří ľudia! my vieme kolkú zimu a hlad ste vy pretrpeli. Vieme i to, že vy statočnou prácou vyhladávate svoj každodenný chlieb, žobrať ale sa hanbíte. Takéto smýšľanie musí byť odmenené. Kára pred dvermi a všetko čo je na nej je vaša vlastnosť, to vám darujeme. Aj lekára vám pošleme aby vyliečil vašu chorú dcérušku. Keď by ste mali potrebu na našú pomoc obráťte sa dôverne k nám a my vám pomôžeme. Tu na tomto lístku naznačené je meno i bydlisko moje,“ s tým podala im lístok a dobrosrdečné slečinky sprevádzané požehnaním a včakmi chudobných manželov, opustily izbičku. Dlho išly mlčky jedna pri druhej. Ich srdcia opanovala veľká radosť, že im Boh dal príležitosť vykonať takýto veľký skutok kresťanskej lásky. Konečne to vzájomným sľubom, že to viackrát učinia rczišli sa.

Poslovenčil: J. Buday.

OHÝRNIK

Upozorňujeme ctených čitateľov, že ktorí by do konca júna nevyrovnali svoju dlžobu za Krestana, tým sa tento časopis prestane posielat od 1. júla.

S úctou

Vydavateľstvo.

Missie. Trnavskí missionári Daubner a Szilvešter od 14. do 22. mája v spišskom Hrušove missie vydržovali. Tam odtiaľ do šarišského Lubotina išli.

Oheň. V spišskej Novej Vsi dňa 18. mája tri stodoly zhorely.

Assentírka. V liptovskej stolici 1118 vriadili pri tohoročnej assentírke, z tých 301 prijali za vojakov.

Rekruti v Amerike. Z novo-veského (Spš) okresu 193 rekrutov jest v Amerike.

Liberálna smrť. V obci Majos bol okresným notárom Julo Schsadt, ktorý sa 16. mája v Piatich Kostoloch v parnom kúpeli zastrelil. Keby bol mal trochu viery, nebol by sa k tomuto zlostmému kroku odhodlal.

Dobry vták. Uhorského sporiteľného a úverového spolku náčelným správcom bol Jozef Weisz, ale tak liberálne zastupoval svoj úrad, že ho buda-peštianska súdna stolica odsúdila na 3 roky do väzenia a na 850 zl. peňažnej pokuty. Jednatel Weltner (nevieme, či má krstný list) je odsúdený na jeden rok do väzenia a na 110 zl. peňažnej pokuty.

Traja židovskí víťuzi. Traja židovskí chalani sa vystatovali, čo všeličo zkusil každý z nich. Jeden z nich povedal, že on videl dynamit, ktorý vybuchol, a on sa predsa nenafakal. — Druhý chalan sa chvastal, že na lodi bol a na mori cestoval v obchodných záležitostiach, a toľko morskej vody vypil, že by v nej i tá ryba mohla žiť, ktorá zhltila proroka Jonáša. — Tretí chalan zas povedal, že on ešte ani neovčal dynamit, ani sa nekúpil v mori, lebo vôbec nemiluje kúpeľ, ale vraj vo Viedni bol, videl dra Luegra a predsa sa nebál.

Zbroj nepatrí deťom do ruky. V spišskom Krompachu jeden obchodnícky učeň s flobertkou (flinetkou) sa hral a zo žaru namieril ju na súdruha Alexandra Jurčaka. Flinta ale vypálila, a Jurčaka ešte v tú najbližšiu noc usmrtila rana na čele.

Pekný vták. Ján Frönlich, ktorý bol úradníkom v jednej peštianskej banke, vytiahol balík 300 tisíc zl. obsahujúci, zakiaľ sa dozorca inde díval. Hneď v najbližší deň zbadala sa krádež. Tento figliar pred súdom povedal, že to on len v dobe pomätenosti urobil. Keď je to len veľa figliarov na svete!

Z korhelstva nič dobrého nepochádza. V Šoprone na tanečnú zábavu vsadzač Peter Schillinger opitý prišiel sa zabávať. Slečnu Barboru Markó prosil, aby šla s ním tancovať. Lenže od tejto košík dostal, čo ho tak rozhnevalo, že nôž chytil na ňu. Teraz v chládku bude 2 mesiace rozmýšľať nad tým, že z korhelstva vždy len zlé veci pochádzajú.

Strajkujú listári v Paríži, takých je tam skoro 4000. Ponevác listári strajkom zrušili svoju úradnú prisahu, hlavných loptošov prisne potrescú.

Liberálni vtáci. Juro Thuránszky, podnotár v Šajó Szentpétere; Albert Pánczél, podnotár v Mškovci, ukradli peniaze. Tento druhý k tomu ešte aj uprskol.

Päť dievok zhorelo v Braunschweigu v jednom sklade, ktorý za pár minút koristou požiaru sa stal. Okrem toho veľa ľudí fažké rany utrpelo.

Levočská pút. Už po dvakrát v našom milom „Krestane“ uverejnené oznámenie moje ohľadom pútu tohoto nasledovne opravujem: Košicko oderbergská Direkcia so dňa 4. mája pod 15463/8028 D. I. č. dáva mi na vedomie, že tí pútnici, ktorí počnúť od Tvrdošína až po Kralovany vysadnú, nemôžu za pol ceny cestovať, pre tú — možno — príčinu, že — ako mi píšú — čiara táto v celej jej zdĺžke od Kralovian až po Suchú-Horú ešte koncom júna otvorená nebude. Nasledovne teda všetkých oravských pútnikov upozorňujem, že celú kartu do Kralovian, a z Kralovian do domu si zaplatia, s polkartou len z Kralovian do Iglova, a z Iglova nazpät do Kralovian cestovať budú. Ďalej, ponevác ma Direkcia aj k tomu vyzvala, aby som jej ohľadom osobitných vlakov počet pútnikov hneď na počiatku júna oznámil, jako aj to, kolkí kde vysadnú, preto všetkých tých, ktorí sa z milosti Božej na tejto púti súčasťní chcejú, láskave prosím a vyzývam, aby sa u mňa nie do 15. ho, lež do 1. ho júniusa prihlásili. Spolu však poznamenávam, že jednotliví až do 20. ho júna ešte vždy sa prihlásif môžu budú, bo to vo veci celkom nič nemení, či o 50, aneb o 100 viac pútnikov sa prihlási, abo menej. Pút táto sa tohoto roku s väčšími slávnosťami prevedie, jako teraz rok. 14 kňazov z Liptova na tejto púti účasť brať bude. Slovo Božie sa v 7 príležitostných kázňach pútnikom ohlasovať bude. — Zázračná levočská Matka Božia nech je našou ochranou! — Habovka, pp. Zuberec. Ján Hattyár, habovský farár a vodca levočskej púte.

Divadelné predstavenie, spojené s tanečnou zábavou, bude vydržiavať spevokol Slovenského Spolku v Budapešti 4. júna r. 1899 v miestnostiach bývalej Strelnice (VII. Rottenbiller-u. 37.). Vstupné 70 kr.; pre rodinu zl. 150. — Pok'adník Ján Černoch býva V. Kádár-u. 10.

Pokrstenie. V budapeštianskom chráme sv. Jozefa 22. mája podmienenčne pokrstil a do lona cirkve prijal dr. Janda Rózu Sós, manželku Karola Hodossyho.

Milosť Ducha sv. V Pálfe navrátila sa do lona cirkve kat. 11. mája 27 ročná Zuzanna Szabó i s dcérou Katerinou. — V Kur-Halaši v tenže deň Zuzanna Süš z kalvínskej viery prešla do lona cirkve Kristovej. — Vo Vacove kanonik-farár Ján Motesický prijal do lona cirkve kalvínu Mariu Bányai. — Vo Vámos-Ladányi katolíčkou sa stala manželka dra Kolomana Halassy, ktorá p eadým protestantkou bola. — V Trnave protestant K. Kovácsy, žiak VIII. triedy v gymnasiume, stal sa katolíkom. — V Leányfalve kalvína Barbora Molnár stala sa katolíčkou; vyznanie viery složila do rúk dp. farára Jula Biber.

Neškodný vták liberál notár Ladislav Gergelyi v Antalfalve zle pochodil, lebo tomu prišiel na stopu hl. slúžny, že v kasse chybuje 4264 korún.

Predseda Amerikánskych Spojených Štátov, Mac Kinley, dla zpráv z New-Yorku ochorel povážlive. Lekári pripisujú chorobu nemiernej pracovitosti.

10 kardinálov bude vymenované 19. júna v Ríme.

Gejza Schmidt, predmiersky kaplán, jeden z tých najneohrozenejších bojovníkov ľudových zásad, premiestnený je z Predmieru do Kysuckého Nového Mesta. Blahoželáme novomestským veriacim, že takého výborného kaplána dostali.

Požiar knižnice. V Paríži zhorela známa knižnica parížskej obchodnej komory, založená roku 1803. Knižnica obsahovala mnoho tisíc velazaujímavých sväzkov a tisíce tlačových zriedkavostí. Všetkých tých pokladov zahynulo vyše polovice. Hlavný soznam všetkých sväzkov knižnice náhodou zachránili. Len materiálna škoda cení sa na tri milióny frankov.

Zmizly. 4 ročné dievča Margareta Kurali, dcéra Jána v Jozefove, 12 ročná Johanna Lovrič v Alžbete. Policia ich hľadá na všetky strany. Toto 12-ročné dievča ináče písalo rodičom, že zunovalo život a práve preto v mestskej lužinke sa zatopí.

Lovecká korisť behom jedného polstoročia na panstvách kniežata Jána Lichtensteina v Čechách, na Morave, v Sliezsku, Dolnom Rakúsku, Soľnohrade a v kniežatstve Liechtenstein dľa úradného výkazu obnášala 3,083.551 kusov osožnej a dravej diviny. Z toho bolo 5555 jeleňov, 5523 daňkov, 1389 kamzíkov, 30.349 srniakov, 5710 diviakov, 1,002 112 zajacov, 664 alpských zajacov, 158 061 králikov, 456 hlucháňov, 1084 tetovov, 1547 jariabkov, 13 sňahuľiek, 516 643 jarabíc, 220.490 bažantov, 7 amerických moriek, 2 dropov, 95.013 divých kačiek, 10.465 lesných slúk, 5876 prepelíc a iné ešte drobnejšie vtáčky. Škodnej zveriny zabili: 30 vydier, 87 jazvecov, 11.408 líšiek, 5004 kuny, 375 orlov, 3818 kaňúrov, 16.638 jastrabov, 152.046 krahulcov. Potom ešte 77.845 túlavých mačiek a 7046 túlavých psov.

Konkurs bude v Ostrihome 1. júla. Kto by sa tedy rád stal klerikom, a už vychodil aspoň štyri nižšie triedy latinských škôl, nech sa hlási s krsným listom a školským vysvedčením v Ostrihome v semeništi, kde v tenže istý deň popoludní bude zkúška.

Cena volov. Na vidieku často sa to stáva, že kujoni pripravujú pri jarmokoch o peniaze za lichvu utržené nesbehých sedliakov. L'udevít Lóvinger a Náco Lichtenstein obrezaní to huncúti v obci Nagy-hóflány tak učinili na jarmoku s gazdom Matejom Krois, ktorému 310 zl. vzali, ktoré on za voly utržil. Lenže ich četníci chytili; Lóvinger dostal dva a pol roka, Lichtenstein ale poldruha roka. Gazdovia, dajte si pozor na jarmok, lebo veľmi snadno môžete zle pochodiť.

Ucho nemeckého cisára je veľmi citlivé. Teraz baví sa v kaštieli urvilleskom a veľmi hnevá

sa, že kravy arendátorov okolia majú zvonce bez všetkej harmonie. Cisár obstaral hromadu harmonických zvoncov a obdaroval nimi arendátorov „za zásluhy na poli dochovávaní dobytká.“

Púť do Lourdu.

Pohnutie: 21. aug. 1899.

Smer cesty:

Budapešť — Kaniža — Marburg — Pragerhof — Villach — Francensfeste — Ala-Verona — Milano — Genua — Marseille — Toulonse — Lourdes — a tou istou cestou nazpät.

Ceny: I. triedy 220 zl.) Úplné
II. triedy 170 zl.) zaopatrenie behom
III. triedy 100 zl.) 8 dní.
III. triedy 88 zl. bez bytu a zaopatrenia.

Termín hlásenia sa:

Pri ľavnej cene: 15. júna 1899.

Pri riadnej cene: 15. júla 1899.

Obširnejšie vysvetlenie podá a programy posielá

Dr. Fraňo Robitsek,

farár vo Veľkom Maroši hontianska stolica.

Púť do Lurdu.

Paray le Monial, Einsiedeln a Wiltena.

Povedie: Gedeon Demeter, farár.

Pohnutie: 6. júla 1899.

Návrat: 24. júla. Cesta potrvá 18 dní.

Smer cesty:

Budapešť — Viedeň — Linz — Salzburg — Mnichov, Lindau — Zürich — Genf — Paray le monial — Lyon, Toulouse — Lurd — Toulouse — Cette — Lyon — Genf, Zürich — Einsiedeln — Innsbruck — Wiltena — Viedeň — Budapešť.

Ceny: I. triedy 245 zl.) Úplné
II. triedy 185 zl.) zaopatrenie behom
III. triedy 105 zl.) 9 dní.

Hlásiť sa možno do 10. júna u výš spomenutého farára, u ktorého podrobný program dostaf (Budapešť, II. Bombatér 10.)

DOPISY.

VELKÉ BIELICE, 7. mája.

Dvojtíhodný Pán Redaktor!

Úctive prosím za uverejnenie týchto mojich pár riadkov, ktoré sú z dobrého úmyslu písané, lebo v krátkosti opísať chcem, jak užitočná je horlivosť a starostlivosť duchovného pastiera jak za blaho duševné, tak aj za blaho hmotné. Aby ctení čitatelia Kresťana zvedaví neboli, kto je to ten horlivý a starostlivý duchovný pastier, je to vysokocentený dvojtíhodný pán Štefan Paska, o ktorom slavná redakcia pred príchodom jeho k nám nie darmo písala, že sme šťastliví farníci, že nám ho Pán Boh za duchovného pastiera poslal.

Čo sa horlivosti o duševné blaho jeho veriacich týka, nechcem opisovať to, čo už v Kresťane uverejnené bolo, len to spomeniem, a z toho jeho horlivosť každý poznať môže, že pred príchodom jeho k nám kostol prázdny a krčmy plné boly, kdežto včul naopak, kostol plný a krčmy prázdne ostávajú, a po ľudnájších nedelných službách Božích ľud sa pobožne svätý ruženec modlí, vynímajúc pár ľahťkárov, ktorí ešte aj včul hovoria, že je svätý ruženec len pre staré baby. Ale dá to Pán Boh, že horlivosťou aj týchto privedie k poznaniu pravdy.

Čo sa starostlivosti o hmotné blaho veriacich jeho týka, je u nás asi 70 uhorských holdov farských ról, ktoré do včulka žid v arende mal, a včul, kárs sa ten žid na ne domáhal, dostali ich traja veriaci farníci do arendy.

Druhý nasledovania hodný príklad je ten, že vo farnosti našej je asi 2000 zl. fundacionálnych a kostolných peňazi, ktoré dovčulka v šparkasee uložené boly, včul ich na 5½ percentov veriacim farníkom dal. Aká dobrá pomoc je to gazdom, a peniaze na istejšom mieste sú, než v šparkasse.

Mnoho bych ešte o dobrote jeho písať mal.

Pri konci môjho dopisu spomenúť musím, že máme my tu aj dobrého pána notára v osobe nášho spoluobčania Štefana Balážoviča, ktorý spoluobčanov svojich hmotne podporuje a dobrou radou slúži, ale o ich politické práva sa nestará, to aj z toho vidno, že do 1895 roku bolo u nas asi 50 voličov, kdežto včul je iste 9, aj z tých sú 4 židia. Taký židáčik, čo pár litrov tej čertovice vymeria, má právo volebné, kdežto taký gazda, čo platí 20, 30, ba aj 40 zl. pozemkovej dane, je vynechaný z menoslova voličov; no ale úfame, že sa to viac nestane a že pri budúcom popise voličov sa o ich volebné právo postará.

S poníženou úctou

J. B., horlivý ľudák.

SOLČANY, 1. mája.

Vážený pán Redaktor!

Máte asnád trocha času? Prišiel som k vám na vyprávku. No nehádzte rukou, veď dávno som nebol s vami.

Len si už sadnem u vás trocha. Ako-že stojí snem a krajina? Čo poviete k novej vláde? Ej, veď ešte len aj dobre bude. Len prídte k ránu na máličko. To by ste zkusili život u nás. My, chvála Bohu, sa nemôžeme žalovať. A od čoho to závisí? Len od predstaverstva, pán Redaktor; veru od toho. Ani neviem, čím sa Vám mám prv pochváliť, odkiaľ začať?

Ale abych nezluhal, chcem Vám preukázať, že veru darmo sa nechválím. Lebo to nenie dost, keď nikomu sme nie dlužní, každému dáme, čo mu kedy príde, na termín dostane každý, bez žaloby, bez súdu, ako viem inde, na mnohých miestach? Tu, prosím Vás pekne, asnád krajciar sa nevydá bez toho, žeby skoro každý občan nemal povedomie, že kde. Keď sa preliminár robí, jeden nesmie chýbať z výboru, nie ako inde sa zalujú že preliminár u nich rychtár a notariuš robia. A jestli by ste neverili, prídte sa opýtať.

Čo máte asnád takú pilnú robotu, že skoro ani počúvať ma nechcete? No ja som si tak mystel, mne sa tak zdalo. Ale ešte Vám chcem voľačo povedať o nás aj inšieho.

Je pravda, Pán Boh len aj nás raštili niekedy bičom. Veru u nás dva mesiace boly školy zavreté pre osýpky. Snád niet toho dieťaťa, čo by ich nebolo malo. Aj zomrelo ich dost a najviac včul k ostatku.

Zabudol som sa pochváliť, že my veru sme aj šanobní. Počnúc od hlavy až do ostatného hofiera. Keď som tu také veci spomenul, spomeniem, čo sa bolo len u nás tuto stalo. Veď nám ktosi onemocnel, a veľmi. Ale nielen on, lež aj celá familia. Ale nielen jeho familia, lež aj jeden človek, čo bol tu z Chynorian. Zlé jazyky vyprávajú, že vraj by to malo byť od zlých vajec. Že ich nemohla gazdina popredať, lenže narobila, keď prišla z trhu, z nich škvareniny. A jak sa jej len kto bol najedol, cnedlho ostal ležaf, ako kus dreva. A to tým istejšie držia za pravdu, že to bolo od vajec, lebo aj tomu Chynorancovi že dali miskú poškrabať.

No ale už sa odobieram, kto vie kedy sa zas vidíme.

S Bohom!

Všadebol.

MURÁNHUTA, 10. mája.

Dôstojný Pán Redaktor!

V čísle 18. „Kresťana“ v odkazoch redakcie ste mi písali toto: „Váš posledný dopis vp. O. R. nemohli sme uverejniť, lebo pod istým by ste bol tlačovú pravotu dostali.“ Z toho súdim že by v tom dopise, keby ste ho boli uverejnili, židovsko zednárska liberálno-tatárska perepút bola svojim vižlovským nosič-

tam niečo takého, čo zapácha buričstvom, ba bola by snád vyňuchala i „crimen laesae majestatis“. Židovsko-zednárska liberálno-tatárska háveď nerada má, veľmi ju to bolí, keď sa niekto toho jej židovsko-zednárskeho trňa, ktorý je hlboko v jej liberálnom srdci zabodnutý, dotýka; na to je ona veľmi háklivá, je ona na to „noli me tangere“. Jakmile sa kto toho jej trníka dotkne, hneď tygrovským hnevom na neho srší a na ňom vypomstí sa, ba zkaží, zničiť ho vynasnažuje sa. Mám toho sám na sebe trpkú zkušenosť. Mne táto háveď, táto sberba satanášova už i smrťou vyhrožovala, preto že sa toho židovsko-zednárskeho v jej liberálno-tatárskom srdci hlboko zabodnutého trňa dotýkam. I ten môj posledný dopis neomylné by sa bol dotknul toho trňa a rozjatriť, rozkrvavil to židovsko-zednárske liberálno-tatárske srdiečko „noli me tangere“.

Veľkí páni, zvlášte ale židovsko-zednárski liberálno-tatárski páni neradi pravdu slyšia. Jedno naše slovenské porekadlo hovorí: „Kto pravdu hudie, husľami o hlavu mať bude.“ Ja som v tom mojom poslednom dopise pravdu húdol a pod istým by som bol mal tiež s husľami tresk o moju hlavu, t. j. tlačovú pravotu, keby ten môj dopis v Kresťanovi bol uverejnený býval; dobre, múdre ste tedy urobili, dôst. pane redaktor, že ste ho neuverejnili; prijmite za to moje srdečné vďaky.

Viem, že mnohí ct. čitatelia Kresťana sú žiadostiví, radi by vedieť, čo to asi mohlo byť v tom dopise tak interessantného? Slyšte niečo z neho: „Kúpili si raz dvaja do spolku jedného koňa, že ho oba rovnoprávne užívať, upotrebovať budú. Jeden z nich šelma lišiak túto rovnoprávnosť zostavil takto: „Vieš-li čo? Jedenkrát ja sa ponesiem na tom koňovi a ty pôjdeš pešky; druhýkrát ty pôjdeš pešky a ja sa ponesiem.“ Toto bol prvý text v tom dopise. Druhý text bol tento: „Otec pil víno, deti tiež chcely víno. Otec namiešal deťom do vody trocha syropu a deti sa radovaly, že majú tiež víno.“ Na tieto dva texty učinil som v tom mojom dopise výklad a rozjímanie, čili „kommentár“, ten komentár obsahoval v sebe čiru čistú pravdu, a táto čiro čistá pravda v tom komentáre to bola, pre ktorú, že som ju židovsko-zednárske liberálno-tatárskym panákom húdol — bol by som pod istým dostal s husľami po hlave, t. j. bol by som dostal na krk tlačovú pravotu, keby dôst. pán redaktor nebol býval múdrejší, prozreteľnejší, opatrnejší nežli ja, a bol by ten môj dopis uverejnil. Židovsko-zednárska liberálno-tatárska háveď, perezpút bola by v tom mojom dopise svojím vižlovským nosičkom vyňuchala buričstvo, ba snád i „crimen laesae majestatis“, a bola by zaiste všetky svoje sily na to vynaložila, aby som bol ako burič odsúdený a niekam do nejakej nebars krásnej klietky, do kakatky zatvorený. Viac o tejto veci písať nejdem, lebo by som sa ľahko mohol pomýliť a v tom pomýlení takú pravdu vykrámiť, pre ktorú by som neomylné dostal tlačovú pravotu, podržím

tedy tú pravdu v sebe, však ma ona nerozpučí. Ctení čitatelia Kresťana, ktorí by boli žiadostiví obsah tohto môjho komentáru na tie horeuvedené dva texty vedieť, nech sa tej žiadosti celkom zrieknu, ja im to na žiaden pád nepoviem, dôst. p. redaktor viem, že to tiež nikomu nepovie, nech ho tedy nikto neunúva, každý ct. čitateľ Kresťana nech si sám dľa svojej vôle, ako najlepšie bude vedieť, komentár urobí, za ten svoj komentár nebude nikomu zodpovedný, nebude mať žiadnu oštaru, židovsko-zednárska liberálno-tatárska háveď, perezpút nezavesí mu za to na krk tlačovú pravotu.

Napokon namiešajme i my trochu syropu do vody a budeme mať červené víno, nalejme si z neho do pohárikov, štrngnime si, zazdravkajme, zatoastujme, zapime si a zvolajme z hlbín pľúc našich: „Éljen židovsko-zednárska haza! éljen židovsko-zednárske liberálno-tatárske hazafišág! éljen židovsko-zednárske liberálno-tatárske szabadság, egyenlőség, testvériség! Slama! slama! slama mu!“

Ondrej Rojko, vyslúžilý farár.

ODKAZY REDAKCIE.

Rukopisy nedávame nazpät a listy bez podpisu mena neberieme do povahy.

Vrele prosíme ctených spolupracovateľov a dopisovateľov „Kresťan“-a, aby ráčili dopisy v nedeľu, alebo pondelok poslať, ináč nemôžeme ich uverejniť v najbližšom čísle.

Št. J. v Illave. V tej veci vám nemôžeme poslúžiť. Ani redaktor nemá kapitulnickú hlavu, aby o všetkom vedel. V Turčianskom Sv. Martine by vám vedeli radu dať skorej, lebo ich je viac a i viac rokov majú za chrbátom, nežli ja. — Juraj Haid v Prešporoku. My tie knižky nemáme na sklade. Preto sme uverejnili akurátnu adresu, aby ste si rovno a bezprostredne mohli nechať doniesť žiadané dielo. — V. H. Nie. — V Moravskom Lieskove. Vy máte žreby, ale nevieme, aké, tedy ani odpovedať vám nemôžeme. — J. S. v Novom Meste. Veru ste znamenite previedli toho liberála, keď som váš figiel čítal, napadol mi jeden figliar-furman. Keď totižto tento do Bpešti šiel, pristavil ho pri mýte financ. On pred sebou skrýval vreco s ovsom. Financ všetko preskúma, potom nahnevaný ho okrične: čo skrývate to vreco, keď v ňom nič nevie, od čoho by sa mýto malo platiť, a tak mňa za blázna držíte! Furman: Prosím ponížene pána financa, len tichšie hovorte, lebo moje kone už od týždňov nevideli ovsa, keby vedeli, že ovos veziem, pristol vaku ani kroka by nespravili ďalej. — Druhý raz ale

tabak bol v tom vreci, ktoré skrýval pred sebou. Finanec ale nahnevano zkríkol: Ej, odpáľ, oplan, už ma viac ráz neoklameš! — *H. L. v Orave.* To by ani z vás nevystalo. — *L. V. na Myjave.* Či je váš kloboúk deravý, alebo nie, to neviem, o tom som ale presvedčený, že vaše modzgy nemôžu byť celé, lebo vtedy by ste nemohli tak ukrutne dve na tri a tri na štyri tárať. — *F. K. vo Vrbovom.* To je pekná vec, že už i bradu nosíte; nedávno som tu videl poľského žida, no vy akurát tak musíte vyzeráť. — *Juraj v Trenčianskej.* Keby to len častejšie bolo. — *K. S.* Vaša práca je taká, ako keby kto na plešivej hlave vlasy chcel strihať. — *Jozef Figliar v R.* Vy veru viac musíte mať za ušima, nežli pred nimi. — *Jožko Lapaj v Trebaticiach.* Kresťanské smýšľanie vášho kmotra veľmi musí krívať, keď je mu Opratový po srsti, náš ale proti srsti. — *Č. V. v Orave.* Pes si skorej dá rady s ježom, nežli vy s tým oplanom. — *H. Ľ. Hrubý.* Jano ešte vždy vysedáva u toho krčmára, ktorého nohy sú husárske, oči: každé inakam hľadí, nos orlovému pysku podobný, a svedomie, to len Pán Boh vie, či nenie ako komín černe; preto som vám to odkázal, lebo ste si mysleli, že sa Jano už napravil. — *Vp. B. M. v Čachticiach.* Poslaný predplatok som odovzdal expedícii, pretože ja len s osnovou mám robotu. Srdečný pozdrav! — *V. J.* Keby vaša hlava kapustná bola, bych sa nedivil tej zpráve. — *Dp. Št. P. vo V. B.* Prečo vystala tá návševa? Veď my radi vidíme Štefa! — *Z. Kr. v Korytnici.* Na každý pád aspoň na osem dní si k vám zaskočíme. — *S. V.* Do potoka vodu liať; murina umývať; žida gšeftovať učiť? Žene jazyk brúsiť; korhela k pitiu vzbudzovať: to sú nie jednoduché veci. — *Jani.* Srdečné vďaky. „Pytač“ príde v kalendári. Teraz trochu trpezlivosti prosíme. — *A. Kozdik v. Pres.* 1.20 zl. sme dostali na chlieb sv. Antona; na tenže cieľ poslali: *M. Štefanovič v Z.* 3 zl. 80 kr.; *A. Illovský v N.* Vsi 2 zl. 50 kr.; *M. Bargár v Lazanoch* 2 zl.; *J. Vlček vo Štvrtku* 2 zl.; *Pavel Majstrik v R.* Bobrovským pohorelcom poslané peniaze reklamuje. — *Juraj Tomanek.* Vaše riadky som odovzdal expedícii. — *K. J.* Otruby v hlave, a hnilé sany; štedrý bankár, robotný cigán; tichá svokra, verná kočka. Toto povedzte tomu tulákovi.

Spolu tu upozorňujeme ct. predplatiteľov na to, keď niekto nedostane noviny, nech listovne alebo na korrešpondentnej karte nepýta druhé, lebo to je úváženie a i útraty, lež nech ide na poštu a osloví pošťára, aby reklamoval noviny úradne on. To je povinný učiniť každý poštový úradník *úplne za darmo.* Keď by niektorý to nechcel urobiť, treba to napísať do žalobnej knihy, jaká musí byť na každej pošte, alebo v liste ho udať u poštovej, direktcii. Veď to potom vykoná. Úradná reklamácia má ten osah, že pošťári väčší pozor dávajú na novinky a nerozhadzujú ich tak ľahkomysle.

Knižná polica.

Veselá knižnica. (Humoristické prednášky.) XI. sošit. Vydáva Augustin Paulovič v Trnave. Cena jedného sošitu 6 kr.

Kresťanské devy. Tento výborný sošit sloslovenčil a vydal dr. Jozef Janda v Budapešti (Mária-Teréziátér 9). 16 strán s obrázkom. Cena 3 kr. Veľmi vrele odporúčame. 100 výtiskov 2 zl. 50 kr. 200 výtiskov stojí 4 zl. 80 kr.

Príprava ku sv. spovedi a sv. prijímaniu. Toto asi 80 strán obsahujúce dielo, ktoré je spolu i modliacou knižkou, stojí broš. 10 kr.; viaz. 15 kr. Sloslovenčil ho dr. Jozef Janda. Dostať ho u veľk. p. Lujzy Csery (Budapešť, VI. Podmaniczky u. 15.). Vrele ho odporúčame.

Budapeštianske obchodné zprávy.

1. Zbožie. Pšenica (žito) banátske 10.00—10.30. Od Tisy 10.10—10.45. — Od Pešti 10.05—10.40. — Zadunajské 10.05—10.40.

Raž 7.75—7.95.

Jačmeň na krmenie 6.20—6.55. — Do pálenice 6.60—7.40. — Na pivo 7.60—8.40.

Oves 5.80—6.15.

Kukurica 4.65—4.70.

2. Múka.

0	1	2	3	4	5	6	7
17.30	16.70	16.—	15.30	14.80	14.—	12.90	10.50
			7½	8			
			3.60	6.00			

Otruby fajnové 3.95, grobovité 3.95.

3. Strovy. Veľká biela fizula 7.50. — Malá 7.75 Hrach 11.13. — Pšeno 04.75—5.00. Konopné semä 10.50—11.00.

4. Semä na sejbu. Červená datelina 45—55 zl. Staré semä 00—00 zl. — Lucerna 46—52 zl. — Balta-cim 00.—00.00. — Muhar 6—6.25 zl. Ladník 11.50—.

5. Hyd a vajca. Kura 60 kr. — Sliedka 70 kr. — Kapán 1 zl. — Morka 0.00. — Krmená hus 2.60. — Kačka 1.20 zl. — Krmená kačka 2.90. — Vajca 7—8 kusov 20 kr., 46—47 kusov 1 zl.

6. Svine. Prasce 1 pár 120—180 kilov 54—58 kr. Staré, 1 pár 320—380 kilov 55—57 kr.

7. Telce. Živé 34—36 kr. kilo. Sekané mäso 00—00 kilogram.

Masť a slanina. Sviňská v sudoch 58—69 zl. — Bielotabulová 60—64 zl. (v troch kusoch). — Udena slanina 60—67 zl.

9. Remeň funtový od 14—18 kl. tery 142—144.

10. Kraviny vrázkované 5—6 kilové 170—175.

11. Tefaciny barnavé 10—13 kl. 390—420.

Dvojnásobne elektromagnetický križ a či hviezda.

R. B. N. 86968
uzdravuje a roz-
veseluje, za čo
dobro stojíme, pri
lámke, záduchu,
bezsnivosti, huča-

srdeca, boľeniu hlavy, epilepsii, závratu a iným cho-
robám nervov. I 20-ročné choroby boli už takým
spôsobom odstránené. Tým ľuďom, ktorí na influ-
enzu trpia, alebo už vyše 20 rokov sú chorí, od-
porúčame štvor- alebo šesťnásobný elektro-mag-
netický pás R. B. Nr. 86967. Ten chorý človek,
ktorý by týmto prostriedkom aspoň behom 45 dní
nebol uzdravený, nazpät dostane svoje peniaze. Kde
nič nemohlo pomôcť, prosím môj aparát upotrebiť.
Malý aparát stojí 2 zl., ktorý je len pre deti a
pre veľmi slabé ženy. — Veľký aparát 3 zl. Pri
ťažkých chorobách zastaraných aj 20 rokov sa má
upotrebovať.

Štvor- alebo šesťnásobne elektromagnetický pás 25 zl.

len pre zastaralé choroby a influenzy. S dobierkou
alebo s vopredným poslaním peňazi rozposiela
hlavná ústredná predávajúca miestnosť pre vlasť
a cudzozemsko

ALBERT MÜLLER,

Budapest, V., Kálmán-utca 19 A. sz.

Hl. sklad u G. Garai, Budapešť, Lipót-k. 21 a. N.
Petrovic Bpešť, IV., Viedeňská u. 2. G. Pintér.
Nová Pešť, Istvánér 11. W. Tüma, Resica 448. M.
Friedmann Késmárk a Erančič a Soma v Debrecíne,

niu ucha, ischli,
zlom slychu, ner-
vosite, nechuti po
jiedle, boľeniu zu-
bov, bladosťi, mi-
gréne, klopaniu

Mestská lekárň k**„ČIERNEMU ORLOVI.“**

**Temešvár, vnútorné mesto, námestie
sv. Juraja.**

Založená 1735. Telefon 395.

Adressa telegrammu :

52-1

Mestská lekárň, Temešvár.

Chýrečný aether proti lámke a lúpaniu

je najvýbornejším prostriedkom proti lámke, lúpaniu a iným rhe-
umatickým chorobám, proti trhaniu, boľasti nervov, pichaniu, boľe-
niu zubov atď. Účinok je istý a chytrý, obyčajne po 1-2 natrení.
Nesčíselné vďakočinenie to dokazujú. Cena fľaše 1 zl., cena fľaše
na prábu 50 kr.

Vodka na prsá a na plúca:

Výťah z kolociera s
vápnom fosforového
kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, do-
posiaľ je neprekabáteným prostriedkom hojacim, ulavujúcim a so-
silňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých pľúcach,
pri pľucovom hurute, pri zachrípnutí atď. Veľa vďakočinení potvr-
ďuje istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej fľašky 1 zl.,
fľašky na prábu 50 kr.

Krv čistiacie pilulky temešvárskej mestskej

lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytrá a prajne účinkuje
bez toho, že by prameňom krčov bola, alebo aj v tej najmenšej
miere nebezpečná bola, a preto tie pilulky odporúčame zvlášte pri
tvrdej stolici, pri žalúdkovom hurute, pri zimnici, keď človek nemá
chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha.
Jedna škatuľka 21 kr., šesť škatuliek 1 zl. 5 kr.

Tieto vypróbované a za výborné uznané
prostriedky dostal jedine v temešvár-
skej mestskej lekárni, a len vtedy sú
opravdivé sú li obdarené obrannou
známkou a podpisom A preto va-
rujme sa falšovaných a napodobňo-
vaných falšných vecí.

Posielame s dobierkou, alebo predbežným
poslaním summy (i s pričinením 16 krajciarov
na balikovanie a poštové útraty) Objednané vyše 5 zl. franco.

Papier makulaturovy

je k dostaniu u nás; metrický
cent stojí 6 zl. 50 kr.

Moje srdco také

a tvoje je také?

Cena 4 kr.

Toto utešené dielo vydala

„tlačiareň sv. Gerharda“.

**Vrele ho odporúčame
ľuďu.**

Bielopotocký (Orava) potravný spolok
odporúča

cteným kresťanským potravným spolkom
a obchodníkom

svoje po krajine široko-ďaleko rozvážané

osly a brúsy

v tých najľavnejších cenách, a síce:

Belasé 2 zl. 40 kr.; — červené ináč pálené 1 zl. 60 kr.;

— plavé 1 zl. 40 kr.; — šusterky 2 zl. 80 kr. 100

kusov. — Brúsy po 2 zl. metr. cent.

(3-2)

Správa.

Katolícke kníhkupectvo.

Správa kat. umeleckého ústavu Sv. Gerharda otvorila

obchod katolíckych kníh.

Tento katolícky obchod zamýšľa sústrediť tak uhorské, ako aj cudzozemské diela katolíckeho spisovateľstva, na sklade má maďarské, nemecké a slovenské modliace knižky a iné náboženské diela.

Umelecký ústav Sv. Gerharda má svoju tlačiareň a vlastné spisovateľstvo (Budapešť, VIII. Práter u. 44.).

NEMOCNYM L'UDOM POTECHA A POMOC

ktorí na stužkovú hlístu a na žalúdok trpia.
Stužková hlístu i s hlavou vyženie sa bez bolasti za šesť minút.

Pravdivé dostať jedine v lekárni JOZEFA SCHNEIDER v Rešici, hlavná ulica 6. (Dolnie Uhorsko). Za rýchly a bezboľastný istý účinok rukujem. Neškodí, bárs nenie stužkovej hlísty. Vek udať treba. Zákonne chráneno. Jedna škatuľa s doberkou 3 zl. 60 kr. Značky stužkovej hlísty sú tieto: Bladosť tvári, mútny zrak, svetlé prstene okolo očí, chudnutie, nečistý jazyk, netúženie po jedle, človekovi zle prichádza, vracal by a závrat má, veľa šlajmu, vpuchnutie tela, žalúdok je kyslý, záha páli, grganie, pichanie a bolast v črevách, klopanie srdca, neriadne koluje krv, u ženských hlavy bolenie, náchylnosť k zro-
nenosti, žiadanie smrti, zunova-
nie života. — Ďalej dostať tu i všade v lekárňach Antonové tašky Schneiderové, ktoré sú ešte neprekabátené z ohľadu účinku. — Jedna škatuľa stojí 2 zl 50 kr. Pri tuhej bolasti veľká škatuľa 4 zl.

Opravdivo dostať, jedine v lekárni JOZEFA SCHNEIDERA v Rešici (Dolnie Uhorsko).

Prosíme pozor dať.

V Maďarorságu veľmi je rozšírené v obchode zvratníctvo a ziskuchtivosť. Od tej doby čo som s kosou „sv. Antona“ ktorej chýr rozšíril sa po celej krajine, zvratníkom trochu na prsty klopol, všemožnými figlami napodobňujú ju a prevádzajú ľudí, že ich ľahký tovar je kosa „sv. Antona“ proti tomu osvedčujem sa, že v Maďarorságu nedržím ani jednatela ani podomníka. Opravdivá kosa „sv. Antona“ len u mňa môže sa dostať.

Ctené vidiecke obecnstvo nemôže sa zaobísť bez jedného nástroja, bez kosa. Dobrá kosa je poklad; zlá kosa je taká ostuda, ktorá ani toho nenie hodná, aby sme ju do ruky chytli. Každý to dobre vie, a predsa mnohí slepo veria zriedkavými líškavými výrazy vychválenými kosáma týmto dopieravým odpredavačom. Toto je tá jediná kosa, ktorá doposiaľ nad všetko očakávanie úplne vyhoveľa žiadosť kupovačov.

Kosa „Sv. Antona“

právne zaslúži byť menovaná kosou ľudu, ako ju na mnohých miestach menujú.

Toľkých a takých uznání pôvod je ten, že je ona trváca, ani pritvrdá, ani primáká neni a podivuhodne ľahká.

Kosa je tenká, ale hrdlo má mocné, šikuje sa ona do ruky obyčajného kosca; nemusí sa kováčovi poslať, aby jej zohol hrdlo, ponevác následkom tohoto obyčajne zmäkne zadná časť kosa. Veľa gazdov následkom chybného kuvania aj tú najlepšiu kosu pokazia. Pri kose „sv. Antona“ nemôže sa to stať, ponevác ona už vo vykuvanom a vyprobovanom stave dostane sa do ruky kosca.

Po jednom kuvaní aj behom viac dní dobre kosí kosa „sv. Antona“ a po jednom brúsení aj na 150 rokov sa dá s ňou dobre kosíť aj tá najtvrdšia brehová tráva.

Za každý kus dobre stojím; nezodpovedajúci premením.

Ceny kosí „Svätého Antona“.

Zdĺžka cmtrov:	70	75	80	85	90	95	100
Cena kosa	zl. 1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 kr.

Amerský kosový kameň je veľmi zodpovedajúci tomu cieľu. Cena 25 kr., 10 kusov 2 zl. Strieborná-ocelová babka s kladivkom v skovadle 85 krajciarov. — Ocelové kosáky „sv. Antona“ po kuse 35 kr., 10 kusov 3 zl. — Pri objednaní 5 kosí, franko, pri objednaní 10 kusov jedenásty sa pričíni. Jozef Sohr v Somogy-Szille.

Kosa len vtedy je opravdivá, jestli na stupni je môj obranný znak, na tabuli ale toto sa dá čítať: Ocelová kosa sv. Antona Sohra.

Obrázkový cennoslov zdarma.

Kto má posielat peniaze

do Ameriky, nech pošle ich

Banke „Tatre“ do Turčianskeho Sv. Martina

a nech jej odpíše, komu ich má v Amerike vyplatit.

Kto z Ameriky do Uhorska, nech ich pošle bankárom

P. V. Rovnianek a Spol.

v New-Yorku

25 Ave. A. cor. 2nd St.

v Pittsburgu

603. Grant str.

Philadelphia

140 South Str.

a v Connellsville

58 Main St.

a nech odpíše, kto to má v Europe dostať.

Tak prevedie sa to rýchle, lacno a bezpečne!